

ת"פ 18722/02/13 - משטרת להב נגד ריטה דנדלביץ

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 18722-02-13 משטרת להב נ' דנדלביץ
בפני כב' השופטת רקפת סגל מוהר
מאשימה
נגד
הנאשמת
משטרת להב
ריטה דנדלביץ

החלטה

רקע

בתאריך 07/02/2013 הוגש כנגד הנאשמת כתב אישום המייחס לה עבירה של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 רישא לחוק העונשין, התשל"ז 1977.

בכתב האישום נטען כי במהלך התקופה שבין חודש ינואר 2006 לבין 07/01/2008 לא דיווחה הנאשמת למוסד לביטוח הלאומי על שינויים שחלו במצבה האישי וחזרה והצהירה כי היא מתגוררת לבדה עם ילדיה, זאת בעוד חברה לחיים ואבי בנה התגורר עמם בביתם שברחוב גאולה 13 בחיפה החל מחודש ינואר 2006 או בסמוך לכך.

בכך, על פי כתב האישום הציגה הנאשמת מצג שווא בפני המוסד לביטוח לאומי ובעקבותיו קיבלה היא במרמה גמלת הבטחת הכנסה עבור התקופה שבין ינואר 2006 ועד דצמבר 2007 בסך כולל של 54,614 ₪.

טענות ב"כ הנאשמת

לאחר מספר דחיות של מועד הקראת כתב האישום הודיעה ב"כ הנאשמת בישיבת ה- 27/01/2014 כי היא טוענת להתיישנות העבירה, ופירטה טענותיה כדלקמן:

א. כתב האישום הוגש 5 שנים וחודש לאחר המועד האחרון של המעשים נשוא העבירה.

ב. חקירתה הראשונה של הנאשמת נערכה ביום 07/01/2008 ואילו פעולת החקירה הבאה שבוצעה בתיק נערכה כ- 5 שנים לאחר מכן וגם זאת בעקבות יוזמתו של בן הזוג של הנאשמת אשר יצר קשר עם המשטרה ו"זה מה שעורר את התיק".

ג. חקירתה של הנאשמת נערכה שלא תחת אזהרה.

ד. לנאשמת לא ניתנה הזכות להיוועץ בעורך דין.

עמוד 1

תשובת המאשימה

בתשובה לטענות אלה טען ב"כ המאשימה כי חקירתה האחרונה של הנאשמת נערכה ביום 06/12/2012 וכי חקירת בן זוגה בוצעה ביוזמת המשטרה ולא ביוזמתו, כשבין לבין נשלחו אליו זימונים לחקירה והוא לא נענה להם.

בנוסף לכך, טען ב"כ המאשימה כי טענות ב"כ הנאשמת לגבי אי מתן אזהרה ואי קיום זכות ההיוועצות, אינן נכונות.

על מנת לאפשר מתן החלטה בטענות ב"כ הנאשמת, הגיש ב"כ המאשימה את תיק החקירה לעיוני.

מעיון בתיק החקירה עולה התמונה הבאה:

- בתאריך 26/08/2007 הפנתה הגב' ענת לוי, פקידת תביעות הבטחת הכנסה במוסד לביטוח לאומי סניף חיפה את עניינה של הנאשמת לחקירה בעקבות חשד לאי דיווח על שינויים במצבה המשפחתי.
- בתאריכים 31/12/2007 ו- 06/01/2008 נערכו על ידי חוקר חוץ של המוסד לביטוח לאומי "חקירות סביבתיות" שבמסגרתן הוא הגיע אל כתובת מגוריה של הנאשמת אך לא מצא בה איש. בדו"ח פעולה מיום 31/12/2007 ציין החוקר כי על דלת הכניסה לדירת הנאשמת יש שלט שבו כתוב: "משפ' אל עזרא שלומי ריטה".
- בתאריך 07/01/2008 נמצאה הנאשמת בביתה ונגבתה ממנה הודעה בנוגע לנושאים שונים הקשורים במצבה המשפחתי והתעסוקתי. בשלב זה טענה הנאשמת כי איננה מתגוררת ביחד עם אבי בנה התינוק.
- מאוחר יותר באותו יום נחקרה הנאשמת במוסד לביטוח לאומי תחת אזהרה בחשד לביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה והפעם אישרה היא כי היא מתגוררת ביחד עם מר שלמה אל עזרא באותה דירה מזה כשנתיים.
- בתאריך 17/01/2008 נשלח אל הנאשמת מכתב מהמוסד לביטוח לאומי בו הודע לה כי על פי המידע שבידיו היא מעלימה את עובדת מגוריה המשותפים עם בן זוגה מזה כשנתיים.
- באותו יום פנה האגף להבטחת הכנסה במוסד לביטוח לאומי אל הלשכה המשפטית בסניף חיפה בבקשה להגשת תביעה פלילית כנגד הנאשמת בגין הונאה בנושא מגורים משותפים עם בן זוג.
- בתאריך 24/01/2010, לאחר בחינתו ביחידת התביעות להב 433, הוחזר התיק אל המוסד לביטוח לאומי לשם השלמת החקירה בו בחקירת בן זוגה ואבי בנה של הנאשמת, מר שלמה אל עזרא.
- בתאריך 27/01/2010 נשלחה למר שלמה אל עזרא הזמנה בדואר רשום לפי הכתובת רח' גאולה 13 חיפה לסור אל משרדי המוסד לביטוח לאומי בנושא הבטחת הכנסה.
- בתאריך 11/02/2010 נשלחה למר שלמה אל עזרא הזמנה נוספת בדואר רשום לפי הכתובת רח' סנש 57 חיפה.
- בתאריך 01/03/2010 נערך דו"ח סיכום חקירה בו צוינה הבקשה להשלמת החקירה בחקירתו תחת אזהרה של

בן הזוג ונכתב בו כי "בשלב זה לא ניתן להמשיך טיפול בתיק זה לפי הוראות וועד ארצי שאוסר חקירה תחת אזהרה".

ביום 02/03/2010 ביקשה פקידת התביעות, הגב' ענת לוי, להחזיר את התיק להמשך טיפול בהגשת תלונה פלילית מן הטעם שבן הזוג לא נענה לשתי פניות לחקירה וכן לנוכח איסור הוועד הארצי לבצע חקירות תחת אזהרה, תוך ציון העובדה שבחקירתה תחת אזהרה הודתה הנאשמת במגורים משותפים מזה כשנתיים עם בן זוגה ובמסירת מידע כוזב.

תכתובת מייל מיום 15/03/2010 בין פקידת התביעות לבין יחידת התיאום במוסד לביטוח לאומי מלמדת על כך שההזמנות שנשלחו אל בן הזוג חזרו מן הטעם "עזב", כשנציג יחידת התיאום מציין כי הוא מבין את הבעייתיות ומתכוון לשוחח עם התובעת המשטרתית אודות האפשרות להגשת כתב אישום במצב הקיים.

ביום 12/10/2010 החזירה יחידת התביעות את התיק פעם נוספת אל יחידת התיאום לשם חקירת בן זוגה של הנאשמת, בכל זאת.

בתאריך 20/11/2012 שלח חוקר המוסד לביטוח לאומי הזמנה לכתובת מגוריו של מר שלמה אל עזרא. הזמנה זו חזרה מהדואר בציון "עזב".

בתאריך 02/12/2012 השאיר חוקר המוסד לביטוח לאומי הודעה למר שלמה אל עזרא במענה הקולי של מכשיר הטלפון שלו וביקש כי יצור עמו קשר.

בתאריך 04/12/2012 התקשר החוקר שוב אל מר שלמה אל עזרא והפעם זה ענה לו ונענה לבקשתו לסור לחקירה במשרדו ביום 06/12/2012.

בתאריך 06/12/2012 נחקר שלמה אל עזרא תחת אזהרה בחשד לביצוע עבירה של הונאת הביטוח הלאומי והוא הועמד על זכותו להיוועץ עם עורך דין.

בתאריך 07/02/2013 הוגש כתב האישום.

דין והכרעה

סעיף 9(ג) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב 1982 קובע כי:

"בפשע או בעוון אשר תוך התקופות האמורות בסעיף קטן (א) נערכה לגביהן

חקירה על פי חיקוק או הוגש כתב אישום או התקיים הליך מטעם בית

המשפט, יתחיל מניין התקופות מיום ההליך האחרון בחקירה

או מיום הגשת כתב האישום או מיום ההליך האחרון מטעם בית המשפט,

הכל לפי המאוחר יותר".

ס"ק (א) קובע כי:

"באין הוראה אחרת לעניין זה בחוק אחר, אין להעמיד אדם לדין בשל עבירה אם עברו מיום ביצועה-

(1) בפשע שדינו מיתה או מאסר עולם - 20 שנים.

(2) בפשע אחר - 10 שנים.

(3) בעוון - 5 שנים.

(4) בחטא - שנה אחת".

בכתב האישום שהוגש נגד הנאשמת מיוחסת לה עבירת עוון ולפיכך תקופת ההתיישנות החלה עליה הינה 5 שנים.

מן המפורט לעיל עולה כי חקירת התיק נשוא כתב האישום נפתחה ביום 26/08/2007 והסתיימה ביום 06/12/2012, כשכתב האישום עצמו הוגש כעבור כחודשיים ממועד סיומה.

לא מצאתי בסיס לטענות ב"כ הנאשמת בכל הנוגע לחלוף 5 שנים מאז נחקרה הנאשמת ועד לפעולת החקירה הבאה, כמו גם לטענה שבן הזוג היה זה שיזם את חקירתו שלו. ההיפך הוא הנכון.

מחומר החקירה עולה שהתיק הועבר אל יחידת התביעות 10 ימים לאחר חקירתה של הנאשמת והוחזר כעבור כשנתיים לביצוע השלמת חקירה שלא התאפשרה אז בשל "הוראת הוועד הארצי שאוסר חקירה תחת אזהרה".

אמנם חקירתו של בן הזוג בוצעה בסופו של דבר כשנתיים נוספות לאחר מכן, ואולם היה זה בשל הקושי באיתורו. בשלב בו הוא אותר לבסוף היה זה לאחר שחוקר המוסד לביטוח לאומי התקשר אליו מספר פעמים וזה ענה לו ואז התייצב לחקירה.

הנה כי כן, גם אם בין מועד חקירתה של הנאשמת למועד חקירתו של בן זוגה חלפו 4 שנים ו- 11 חודשים בשל הסיבות שפורטו לעיל, הרי שמאז מועד חקירתו של בן הזוג ועד להגשת כתב האישום חלפו כאמור כחודשיים בלבד.

לנוכח לשון סעיף 9(ג) הנ"ל לחסד"פ ומשלא חלפו 5 שנים מאז מועד ההליך האחרון בחקירה ועד להגשת כתב האישום, הנני קובעת כי לא חלה התיישנות על העבירה המיוחסת לנאשמת ואני מחליטה לדחות את הבקשה.

בשולי הדברים אעיר כי חקירת הנאשמת נערכה תחת אזהרה ואולם נכון הוא כי היא לא הועמדה על זכות ההיוועצות.

הקראת כתב האישום תתקיים בפני ביום 10.3.14 בשעה 09:30.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים ותעדכן את יומני בהתאם.

ניתנה היום, י"א אדר תשע"ד, 11 פברואר 2014, בהעדר הצדדים.